

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

ítélete

Az ügy száma: Mfv.II.10.034/2018/4.
A tanács tagjai: Dr. Tálné dr. Molnár Erika a tanács elnöke
Dr. Bors Szilvia előadó bíró
Dr. Stark Marianna bíró

A felperes:

A felperes képviselője: Dr. Gáspárné dr. Szokol Márta ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője: Dr. Pipicz Lajos ügyvéd

A per tárgya: közalkalmazotti illetménykülönbözet
megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:

Szegedi Törvényszék 2.Mf.20.916/2017/4.

Az elsőfokú bíróság határozata:

Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 4.M.311/2015/33.

Rendelkező rész

A Kúria a Szegedi Törvényszék 2.Mf.20.916/2017/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy tizenöt nap alatt fizessen meg a felperesnek 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült 65.200 (hatvanötezer-kétszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli. Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

Tényállás

- [1] A felperes az alperesnél állt közalkalmazotti jogviszonyban, középfokú besorolású munkakörben.
- [2] Az alperes a 2012. január 9-én kelt intézkedésével a felperest a D fizetési osztály 9 fizetési fokozatába sorolta és illetményét 2012. január 1-jétől akként állapította meg, hogy a garantált illetménye 96.775 forint, kerekítve 96.800 forint és a - garantált összegben felüli - munkáltatói döntésen alapuló illetményrésze 25.400 forint, így összesen 122.200 forint illetményben részesítette, amely mellett közalkalmazotti egészségügyi pótlékot adott. Az alperes 2015. január 16-án kelt intézkedésével a felperest besorolta a D fizetési osztály 10 fizetési fokozatába és illetményét módosította,

amely szerint 2015. január 1-jétől 99.738 forint bértábla szerinti illetményben, 22.262 forint garantált bérminimumra történő kiegészítésben és 8.138 forint munkáltatói döntésen alapuló illetményrészben, így 130.138 forint illetményben részesítette fenti pótlék mellett.

- [3] Az alperes a felperes illetményét a 2015. július 20-án közölt 306/1577/2015. határozatszámú intézkedésével 2013. augusztus 1-jére visszamenő hatállyal akként módosította, hogy a garantált illetménye 96.775 forint, a garantált bérminimumra történő kiegészítése 17.225 forintra emelkedett, míg a munkáltatói döntésen alapuló illetményrésze 8.175 forint lett, így a korábbi 2013. augusztus 1-jétől folyósított illetménye 122.200 forintról 122.175 forintra csökkent a közalkalmazotti egészségügyi pótlék változatlanul hagyása mellett. Az alperes a felperes illetményét az ugyanezen napon közölt 306/1578/2015. határozatszámú intézkedésével 2014. január 1-jére visszamenő hatállyal akként állapította meg, hogy a garantált illetménye 96.775 forint maradt, a garantált bérminimumra történő kiegészítése 21.225 forintra emelkedett, míg a munkáltatói döntésen alapuló illetményrésze 4.175 forint lett, így a korábbi 2014. január 1-jétől folyósított illetménye 122.200 forintról 122.175 forintra csökkent a közalkalmazotti egészségügyi pótlék változatlanul hagyása mellett. Az alperes a felperes illetményét az ugyanezen napon közölt 306/1579/2015. határozatszámú intézkedésével 2015. január 1-jére visszamenő hatállyal akként állapította meg, hogy a garantált illetménye 99.738 forint, a garantált bérminimumra történő kiegészítése 22.262 forint és a munkáltatói döntésen alapuló illetményrésze 9.175 forint, így a korábbi 2015. január 1-jétől folyósított illetménye 130.138 forintról 131.175 forintra emelkedett a közalkalmazotti egészségügyi pótlék változatlanul hagyása mellett. Az alperes a fentiek alapján a felperes részére 7.259 forint illetményt fizetett ki utólag.
- [4] A Kollektív Szerződés 15.1. pontja tartalmazta, hogy a közalkalmazott háromévenkénti kötelező magasabb fizetési fokozatba történő előresorolásakor az illetménytábla szerint számított garantált illetményre történő ráállást követően a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt 5.000 forinttal kell megemelni.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

- [5] A felperes módosított kereseti kérelmében a 2013. augusztus 1-jétől 2016. december 31-ig terjedő időtartamra 652.130 forint illetménykülönbözet és rendvédelmi ágazati pótlék különbözet megfizetésére kérte kötelezni az alperest arra hivatkozva, hogy a munkáltató nem tett eleget a garantált illetmény garantált bérminimumra történő felemelési kötelezettségének a 2013. és 2014. években, illetve a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt nem a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 66. § (9) bekezdése b) pont szerinti garantált illetményen felül biztosította 2015. és 2016. években. Érvelése

szerint a korábban megállapított garantált illetményen felüli munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt az alperes nem vonhatta volna meg olyan mértékben a garantált illetmény kiegészítése érdekében, ami az összes illetménye csökkenését eredményezi.

- [6] A felperes kérte jogszerűen járó magasabb összegű illetményre figyelemmel a kifizetett és a helyes összegű százalékos rendvédelmi ágazati pótlék különbözetét a 2015. és 2016. évekre.
- [7] Mindezek alapján 2013. augusztus 1-jétől december 31-ig havi 17.200 forint, 2014. január 1-jétől december 31-ig havi 21.200 forint, 2015. január 1-jétől december 31-ig havi 13.262 forint, 2016. január 1-jétől december 31-ig havi 12.225 forint illetménykülönbözet, valamint 2015. július 1-jétől 2015. december 31-ig havi 611 forint, míg 2016. január 1-jétől december 31-ig havi 1.222 forint rendvédelmi ágazati pótlékkülönbözet megfizetését kérte középidoarányos kamattal és perköltséggel együtt. Nem vitatta és levonásba helyezte az alperes által 2015. január 1-jétől július 31-ig terjedő időszakra kifizetett havi 1.037 forint, összesen 7.259 forintot.
- [8] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a besorolást helyesen végezte, az összilletmény mindig elérte vagy meghaladta a garantált bérminimum összegét.
- [9] Beszámítási kifogást terjesztett elő, kérte a Kollektív Szerződés 15.1. pontja alapján 2013. augusztus 1-jétől 2016. december 31-ig kifizetett juttatás beszámítását az esetleges marasztalás összegébe 2013. augusztus 1-jétől 2014. december 31-ig havi 14.400 forinttal, 2015. január 1-jétől 2016. december 31-ig havi 19.400 forinttal, összesen 710.400 forinttal számolva.
- [10] A felperes a beszámítási kifogás alaptalanságát kérte megállapítani arra figyelemmel, hogy a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (továbbiakban Mt.) 164.§-a alapján a tévesen kifizetett munkabér 60 napig követelhető vissza, valamint a Kjt. 2.§ (3) bekezdés, illetve 3.§ (1) bekezdés, az Mt. 27.§ (1), (3) bekezdései és 29.§ (1) bekezdése alapján a semmisség következményeit a jövőre nézve lehet alkalmazni, mert annak visszaható hatálya nincs.

Az első- és a másodfokú ítélet

- [11] A Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 4.M.311/2015/33. számú ítéletével az alperest kötelezte a felperes részére 652.130 forint illetménykülönbözet megfizetésére középidoarányos kamattal és perköltséggel együtt.
- [12] Ítéletének indokolása szerint a közalkalmazott a Kjt. 66.§ (1-2), (5) és (7-8) bekezdései, a 79/E.§-a és 85/A.§ 1) pontja szerint meghatározott garantált illetményét (besorolási illetményét) kell a garantált bérminimumnak megfelelő összegre kiegészíteni és ezen felül kell figyelembe venni a garantált illetményen túli, (7) vagy (8) bekezdés szerint juttatott összeget. Az alperes csak 2015-től vette meg a garantált illetmény garantált bérminimumra történő kiegészítését.
- [13] Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy a munkáltatói döntésen alapuló

illetményrészt az alperes átcsoportosította a garantált bérminimumra, azonban a felperes illetménye így kevesebb lett, mint a megelőző évre helyesen megállapítandó összes illetmény. Utalt az EBH2006.1544. számú munkaügyi elvi határozatra és arra, hogy 2012. július 1-jétől az egyoldalúan juttatott összeg megvonásának - figyelemmel az Mt. 16.§ (2) bekezdésében foglalt rendelkezésre - korlátai vannak, mely feltételek fennálltát az alperes nem bizonyította, arra nem is hivatkozott, továbbá, hogy az alperes a Kjt. 66.§ (8) bekezdésben biztosított rendelkezést sem alkalmazhatta, mert az itt előírt feltételeket sem teljesítette. Mindezek alapján a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt az alperes nem csoportosíthatta át a garantált illetményre történő kiegészítéshez.

- [14] Kifejtette, amennyiben a munkáltató a tárgyévre alacsonyabb mértékű illetményt állapított meg, mint a megelőző évre helyes összegben járna, akkor a közalkalmazottat olyan helyzetbe kell hozni, mintha korábban a munkáltató az illetményt helyesen állapította volna meg, ezért a felperesnek nem csökkenhet a teljes illetménye az előző évre helyesen megállapított összeg alá, ezért az illetménykülönbözet megillette, melynek összegét az alperes nem vitatta.
- [15] Az elsőfokú bíróság utalt arra, hogy a 2015. július 20-án kelt egyoldalú, visszamenőleges hatályú munkáltatói intézkedések jogellenességét az Mt. 46.§ (1) és (4) bekezdések, a 18.§ és a 24.§ (1) bekezdés rendelkezései megerősítik, az intézkedések e jogszabályokba ütköztek, így az Mt. 27.§ szerint semmisek, érvénytelenek, melyet a bíróság hivatalból észlelt.
- [16] A beszámítási kifogás kapcsán rögzítette, hogy az alperesi okiratok egyike sem nevesítette a Kollektív Szerződés 15.1 pontja alapján nyújtott juttatást, így az alperes nem tudta bizonyítani, hogy a felperes részére e jogcímen kifizetéseket teljesített. Ezen túlmenően egyetértett a felperes álláspontjával, amely alapján a Kollektív Szerződésen alapuló juttatás esetleges beszámítása esetén a felperes illetménye a megállapítottól elmaradna, s ezért a felperest megillető illetménykülönbözet összege nőne. Egyetértett a felperes Kjt. 66.§ (7) bekezdésére, az Mt. 6.§ (1) és (2) bekezdéseire történt hivatkozással.
- [17] Az alperes fellebbezése alapján eljáró Szegedi Törvényszék 2.Mf.20.916/2017/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét azzal a kiegészítéssel hagyta helyben, hogy megállapította a felperes munkavállalói kedvezményre jogosultságát, a le nem rótt elsőfokú eljárási illeték összegét pontosította és kötelezte az alperest a felperes részére másodfokú eljárási költség megfizetésére.
- [18] A törvényszék rögzítette, hogy a felperes a 2013. augusztus 1-jétől előterjesztett illetménykülönbözet megfizetésére irányuló igényét 2015. június 25-én, az Mt. 286.§ (1) bekezdés szerinti hároméves elévülési határidőn belül terjesztette elő. Az alperes a felperes keresetét összegszerűségben nem vitatta.

- [19] A törvényszék kiemelte, hogy a Kjt. 66.§ (9) bekezdés b) pont alapján a felperes garantált illetményének 2013. augusztus 1-jétől el kellett érnie a garantált bérminimumnak megfelelő összeget. Az alperes a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész garantált bérminimumra történő emeléséhez való átcsoportosításáról szóló döntést csak a következő fizetési fokozatba soroláskor, illetve a visszamenőleges hatályú határozatok meghozatalakor közölte a felperessel írásban.
- [20] Az elsőfokú bíróság helytállóan indult ki abból, hogy a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész csökkenthető, amennyiben a közalkalmazott illetménye összességében nem csökken az EBH2006.1544. elvi határozatra is figyelemmel.
- [21] A kinevezés szerinti össz-illetményben a feleknek meg kell állapodniuk, abban és módosításában is rögzíteni kell a besorolást, a garantált illetmény összegét és az illetménypótlékokat. A munkáltatói döntésen alapuló illetményrész biztosítása a munkáltató egyoldalú döntése, mérlegelésen alapul, annak változatlan összegére a közalkalmazottnak addig van alanyi joga, amíg a garantált illetmény összege változatlan. Amennyiben a munkáltató ilyen többletilletményben részesíti a közalkalmazottat vagy a garantált illetmény kötelező növelése miatt a növelés összegével azt csökkenti, akkor a döntéséről megfelelően írásban tájékoztatást kell adnia. Ennek hiányában a közalkalmazott alappal hivatkozhat arra, hogy a munkáltató a változatlan összegű össz-illetmény és a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész mellett nem biztosította részére a garantált illetmény jogszabályon alapuló kötelező emelését. Hivatkozott a Kúria Mfv.II.10.043/2016/6. és Mfv.II.10.080/2016. számú ítéleteiben foglaltakra, így továbbá arra, hogyha az illetmény helyes összege utóbb a perben kerül megállapításra, ez esetben a közalkalmazottat olyan helyzetbe kell hozni, mintha az alperes az illetményt helyesen állapította volna meg. Ezért, ha az alperes az irányadó illetményhez képest alacsonyabb összegű össz-illetményt állapított meg, a közalkalmazott igénye a különbözet összegére megalapozott. Hivatkozott a Kúria 2017.M.21. számú munkaügyi elvi határozatára, amely szerint a közalkalmazott illetménye (garantált illetmény + munkáltatói döntésen alapuló illetményrész) és a teljes illetménye (illetmény + illetménypótlékok) nem azonos fogalmak, ezért nincs lehetőség arra, hogy a munkáltató egyoldalúan, a közalkalmazott hozzájárulása nélkül az illetmény összegének csökkentésével a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt felhasználva fizesse meg a közalkalmazottnak a jogszabály alapján őt megillető pótlékot. Az alperes 2013. augusztus 1-jén elmulasztotta a felperes bértábla szerinti bérét a garantált bérminimumra kiegészíteni, így a felperessel közölt intézkedés hiányában a jogszabályváltozás miatt emelésre szoruló garantált illetmény fedezetéül a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész nem szolgálhat, ezért a felperes igénye a különbözetre megalapozott. A felperes illetménye 2014-től kezdődően sem csökkenhetett volna az előző évre helyesen

megállapított összeg alá. Az össz-illetmény helytelen megállapítása kihatott a felperest 2015. július 1-jétől megillető százalékos mértékű rendvédelmi ágazati pótlék összegére is.

- [22] Kitért arra, hogy alaptalan az alperes azon hivatkozása, mely szerint a felperes ráutaló magatartással tudomásul vette, hogy az alperes külön határozattal nem döntött a garantált bérminimumra történő kiegészítésről a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész átcsoportosításával 2013. augusztus 1-jétől, mert az alperes a Kjt. 66.§ (9) bekezdésébe foglalt kötelezettségének az Mt. 46.§ (1) bekezdés b) pont és (4) bekezdés megsértésével nem tett eleget.
- [23] Az alperesi beszámítási kifogás körében rögzítette, hogy a Kollektív Szerződés 15.1 pontján alapuló juttatás jogcíme, sem összege nem volt megállapítható az okiratokból, így azok kifizetését sikerrel bizonyítani nem tudta, továbbá amennyiben semmisség miatt visszajárna az alperes részére, akkor a felperesi igény a jogszerűen járó és a jogellenesen megállapított össz-illetmény közötti különbözet ezen összeggel nőne.

A felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem

- [24] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében - tartalmában - elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a felperes keresetének elutasítását, másodlagosan a beszámítási kifogásának történő helyt adását kérte perköltségre kötelezés mellett. A Kjt. 66.§ (9) bekezdés, az Mt. 18.§, a 27.§ (1) bekezdés, a 46.§ (1) bekezdés b) pont és a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:579.§ megsértésére hivatkozott.
- [25] Álláspontja szerint az eljáró bíróságok a tényállást helytállóan állapították meg, abból azonban az anyagi jogszabályok téves alkalmazásával nem helytálló jogi következtetésre jutottak.
- [26] Hivatkozott arra, hogy a felperes 2013. augusztus 1-jétől ráutaló magatartással tudomásul vette, hogy külön határozattal nem döntött a munkáltatói döntésen alapuló illetményrésznek a garantált bérminimumra történő átcsoportosításáról. A felperes 2015. július 20-án kelt határozatokat aláírásával igazoltan átvette, rendelkezéseit tudomásul vette, ezért nem minősülnek egyoldalú munkáltatói intézkedésnek, érvénytelenségük megállapítását a jogorvoslatra nyitva álló határidőn belül sem kezdeményezte. A kinevezési határozatokat közös megegyezéssel módosították, ezért iratellenes az eljáró bíróságok azon megállapítása, hogy a határozat a munkáltató egyoldalú intézkedésének minősül. Hivatkozott az EBH2006.1554. számú munkaügyi elvi határozatban foglaltakra, így arra, hogy csökkenthető, megvonható a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész, ha a közalkalmazott teljes illetménye nem csökken. A közalkalmazottat ugyanis alanyi jog nem az illetmény egyes jogcímeire, hanem a teljes illetményre illeti meg. Ezekből következik, hogy 2013. augusztus 1-jére visszamenőleges hatállyal a felperes garantált bérminimumra történő kiegészítését a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész

átcsoportosításával, közös megegyezéssel, visszamenőleges hatállyal végrehajthatta. Megjegyezte, hogy a 306/1579/2015. számú határozat a jövőre nézve tartalmaz megállapításokat.

- [27] Sérelmezte, hogy az eljáró bíróságok a becsatolt és részletesen kimunkált számításait nem vették figyelembe és elutasították a beszámítási kifogását
- [28] A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását és perköltsége megállapítását kérte annak helyes tényállása és jogi indokolása alapján.
- [29] Álláspontja szerint az alperes 2013. augusztus 1-jétől nem tett eleget a Kjt. 66.§ (9) bekezdésébe foglalt kötelezettségének, így nem intézkedett a garantált illetménynek a garantált bérminimumra történő kiegészítéséről, arról nem tájékoztatta az Mt. 46.§ (1) bekezdés és (4) bekezdés b) pont szerint. Utalt az EBH2006.1544., EBH2016.25. számú munkaügyi elvi határozatban és a Kúria Mfv.II.10.080/2016. számú határozatában foglaltakra.
- [30] Hivatkozott arra, hogy intézkedés hiányában a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész a garantált illetmény jogszabályon alapuló emelése miatti fedezetéül nem szolgálhat. Az alperes a kinevezést csak a következő fizetési fokozatba történő besoroláskor vagy a peres eljárás alatt visszamenőleges hatállyal módosította és közölte, a kinevezés módosításában azonban a felek nem állapodtak meg. Ennek hiányában az összilletmény nem lehetett alacsonyabb mértékű, mint a jogszabály szerint a korábbi évre járó.
- [31] A 2015. júliusában közölt intézkedések visszamenőleges hatályúak, az Mt. 18.§ (1) bekezdésébe ütköztek, így azok az Mt. 27.§ (1) bekezdés alapján érvénytelenek, semmisek.
- [32] Az alperes beszámítási kifogásra történő hivatkozása azért alaptalan, mert a kinevezésmódosítások nem tartalmaztak - a Kúria által semmisnek nyilvánított - Kollektív Szerződés pontjára történő megjelölést, vagyis nem igazolják az ez alapján történt kifizetést. Ekörben megjegyezte azt is, amennyiben beszámítás történne, akkor ezen összeg erejéig a felperesi követelés emelkedne.

A Kúria döntése és annak jogi indokai

- [33] Az alperes felülvizsgálati kérelme a következők szerint nem megalapozott.
- [34] A Pp. 275. §-ának (2) bekezdése szerint a Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta. A felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja (Pp. 272.§ (2) bekezdés). Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis, ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait ismerteti. Mindezek bármelyikének hiánya a felülvizsgálati kérelem

hivatalbóli elutasítását eredményezi (1/2016. (II. 15.) PK vélemény 3. és 4. pont). Az alperes a Ptk. 6:579. §-ának megsértésére hivatkozott, azonban nem írta körül tartalmilag, az arra vonatkozó jogi álláspontját nem fejtette ki, vagyis a jogszabálysértésre való hivatkozásának indokait nem ismertette, így a Kúria az alperes ekörben előterjesztett jogszabálysértést - hivatkozás megjelölése hiányában - érdemben nem vizsgálta. Továbbá az alperes ezen hivatkozását nem terjesztette elő a megelőző eljárásokban, így a törvényszék ekörben nem is követhetett el jogszabálysértést.

- [35] Az alperes kifogásolta, hogy az eljárt bíróságok tévesen értelmezték a Kjt. 66.§ (9) bekezdésében foglaltakat, mert a felperes ráutaló magatartással tudomásul vette a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész átcsoportosítását 2013. augusztus 1-jétől közlés nélkül is.
- [36] A Kúria számos döntésében kimondta, hogy a közalkalmazott garantált illetménye és a megállapított illetménye nem azonos fogalmak (Mfv.II.10.390/2016/5., Mfv.II.10.414/2016/6., Mfv.II.10.550/2016/4.), a Kjt. 66. § (1)-(5) bekezdésében, 79/E. §-ában, 85/A. § 1) pontjában meghatározott rendelkezések alapján figyelemmel a 390/2012.(XII.20.) Kormányrendelet 2. § (2) bekezdésére, valamint a garantált bérminimumot évenként meghatározó kormányrendeletekre is.
- [37] Mindebből következően a Kjt. 66. § (9) bekezdés b) pontjában előírtaknak megfelelően 2013. augusztus 1-jétől a felperes garantált illetményének kellett elérnie a garantált bérminimumnak megfelelő összeget, amely a 390/2012. (XII.20.) Kormányrendelet 2. § (2) bekezdése szerint ekkor havi 114.000 forint volt, 2014. január 1-jétől a 483/2013. (XII.17.) Kormányrendelet 2. § (2) bekezdése szerint havi 118.000 forint, 2015. január 1-jétől a 347/2014. (XII.29.) Kormányrendelet 2. § (2) bekezdése alapján havi 122.000 forint, míg 2016. január 1-jétől a 454/2015. (XII. 29.) Kormányrendelet 2. § (2) bekezdése alapján havi 129.000 forint volt.
- [38] Mindezekkel szemben tény, hogy az alperes 2013. augusztus 1-jétől 2014. december 31-ig terjedő időszakban a garantált illetmény változásáról, a garantált bérminimumnak megfelelő összegben történő megállapításáról, a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész összegének változásáról, csökkentéséről, a garantált illetmény emelkedése miatt annak összegére történő átcsoportosításáról írásban nem intézkedett, ilyen intézkedést a felperessel nem közölt. A felperes garantált illetményét 2013. és 2014. években 96.800 forintban állapította meg. Az alperes kizárólag a perben hivatkozott arra, hogy a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt a garantált illetmény összegénél a perbeli időszakban figyelembe vette.
- [39] A felülvizsgálati kérelem alapján a Kúriának abban a kérdésben is állást kellett foglalnia, hogy a munkáltató megalapozottan hivatkozhat-e arra, hogy a Kjt. 66. § (9) bekezdése szerint a garantált bérminimumnak megfelelő garantált illetményt a

munkáltatói döntésen alapuló illetményrész átcsoportosításával akkor is biztosította (megfizette), ha e körben semmilyen, a felperessel közölt munkáltatói intézkedést nem tett. Az alperes álláspontja szerint az összilletményen belül annak változatlan összege mellett a garantált illetmény mintegy automatikusan (hallgatólagosan) emelkedett a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész egyidejű, szintén automatikus csökkentése mellett. Ez a munkáltatói álláspont téves, mert egyrészt a jogszabályok téves értelmezésén alapul, másrészt nem felel meg a jogbiztonság alkotmányos követelményének.

- [40] A másodfokú bíróság ítéletének helyes jogi álláspontja szerint nincs lehetőség arra, hogy a munkáltató külön intézkedés nélkül utólag, a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt minden további nélkül úgy tekintse, hogy az a jogszabályváltozás miatt emelésre szoruló garantált illetmény fedezetéül szolgált, helyesen hivatkozott Mfv.II.10.460/2015/10. számú elvi határozatában kifejtettekre is. Az illetmény fogalma nem szabályozza külön a garantált illetményt és a munkáltatói többletet, ezért azokat az illetmény fogalma együttesen tartalmazza, a további illetményelemek - illetménypótlékok, illetménykiegészítés, keresetkiegészítés, jutalom - mellett, amelyeket a Kjt. 85/A. § 1) és m) pontjai meghatároznak.
- [41] A közalkalmazott garantált illetménye és illetménypótlékai jogszabályon alapuló - kötelező mértékű - juttatások, amelyek a jogszabály változásakor akkor is változnak a jogszabályoknak megfelelően (összegük növekedik), ha arról a munkáltató nem hoz semmilyen írásbeli intézkedést, illetve a változásról nem tájékoztatja a közalkalmazottat. Ezzel szemben a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész más jogi természetű, mivel egyrészt nem jár alanyi jogon a közalkalmazottnak - mert ez a juttatás munkáltatói döntésen, mérlegelésen alapul -, másrészt ezen juttatás jellegét a garantált illetmény jogszabályon alapuló emelkedésekor nem veszíti el, ezért munkáltatói kifejezett döntés, írásbeli intézkedés hiányában annak összege a legutolsó munkáltatói intézkedésben közölt mértékű marad az újabb intézkedésig.
- [42] A kifejtettekéből az következik, hogy amennyiben a garantált illetmény mértéke jogszabályon alapulóan emelkedik és a felek között nem jött létre újabb megállapodás a kinevezés módosításával az illetmény emeléséről és a munkáltató sem hoz döntést - írásban nem intézkedik - a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészről, azaz annak összegét változatlanul tartja, a garantált illetmény jogszabályon alapuló emelése fedezetét a változatlan összegű illetmény nem biztosítja. Ez azt jelenti, hogy ilyen tényállás mellett nem hivatkozhat a munkáltató arra, hogy a garantált illetmény emelését biztosította, illetve megfizette a közalkalmazott részére.
- [43] A kinevezés szerinti illetményben a feleknek meg kell állapodniuk. A jogszabály kötelező rendelkezésén alapuló rész a garantált illetmény és a pótlékok, míg a garantált illetményt növelő részre,

azaz a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészre nézve és annak módosítását illetően a munkáltatót írásbeli intézkedési kötelezettség terheli, intézkedését a közalkalmazottal jogszerűen közölnie kell.

- [44] A közalkalmazotti jogviszonyban is irányadó az Mt. 46. § (1) bekezdés b) pontja szerint a munkáltató legkésőbb a munkaviszony kezdetétől számított tizenöt napon belül írásban tájékoztatja a munkavállalót, az alapbéren túli munkabéréről és egyéb juttatásokról, az Mt. 46. § (4) bekezdése pedig arról rendelkezik, hogy az (1) bekezdésben meghatározottak változásáról a munkavállalót a változást követő tizenöt napon belül írásban kell tájékoztatni. Az adott ügyben megállapított tényállás szerint az alperes fenti időszakban ezt a kötelezettségét elmulasztotta, mivel úgy ítélte meg - tévesen -, hogy az illetményen belül a munkáltatói többletilletmény a garantált illetmény növekedését automatikusan fedezte.
- [45] Az irányadó bírói gyakorlat szerint (EBH 2016.M.25., Mfv. II. 10.098/2016/5.) a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész - a garanciális feltételek mellett - „csökkenthető” vagy „átcsoportosítható”, azaz a munkáltató dönthet úgy is, hogy a garantált illetmény kötelező növelése mellett a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt változatlan összegben biztosítja, de dönthet úgy is, hogy ebből biztosítja a garantált illetmény növelését, azaz csökkenti a munkáltatói többletrészt. Az előbbi esetben értelemszerűen növelni kell az illetményt (közös megegyezéssel), az utóbbi esetben az illetmény nem változik.
- [46] Mivel a nem vitatott tényállás alapján az alperes a munkáltatói döntésen alapuló többletilletmény csökkentéséről felperest 2015. január 1-jéig nem tájékoztatta azt eredményezi, hogy a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész összege 2013. és 2014. években havi 25.400 forint volt és annak átcsoportosítása a garantált illetmény növelése összegére csupán az alperes perbeli hivatkozása volt. Közölt intézkedés hiányában az alperes nem tudta bizonyítani, hogy a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészre nézve bármilyen döntést hozott. Ennek bizonyításának sikertelensége pedig terhére esik.
- [47] Az nem volt vitatott, hogy a felperes garantált illetménye 2015. január 1-jétől a garantált bérminimum összegének figyelembevételével került kiegészítésre, amelyre az alperes írásbeli intézkedéseiben a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészből csoportosított át összeget. Erre az alperes jogosult volt, döntését a felperessel megfelelően közölte. A fentiekre tekintettel a Kúria nem fogadta el az alperes felperesi ráutaló magatartásra történő hivatkozását. Az alperes által felhívott eseti döntés eltérő tényálláson alapult és az indokolásából hivatkozott mondat a Kjt. 2013. július 31-ig hatályos - jelen per tárgyidőszakát megelőző - szabályzásra adott értelmezést.
- [48] A felperes 2015. évi illetménye (a garantált illetmény, a garantált

bérminimumra történő kiegészítés és a munkáltatói többletilletmény együttes összege) azonban az előzőekből következően annnyival lett magasabb, amennyivel a garantált illetmény növekedett. Ezért az alperes 2015-ben jogszerűen megtehetette, hogy intézkedett arról, hogy a felperes jogszabály alapján emelkedett garantált illetményét a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész összegét csökkentve egészítse ki, azonban ezt jogszerűen csak az addigi illetmény összegének csökkentése nélkül tehette meg. Ez az elv akkor is irányadó, ha az illetmény helyes összege utóbb a perben került megállapításra. Ez esetben a felperest olyan helyzetbe kell hozni, mintha az alperes a 2014. évi illetményt helyesen állapította volna meg. Ebből következően 2014., 2015. és 2016. évekre is megalapozott a felperes illetménykülönbözet iránti igénye.

[49] Az alperes panaszolta, hogy a 2015. július 20-án kelt határozatait az eljáró bíróságok semmisnek és így érvénytelen intézkedésnek minősítették egyoldalú és visszamenőleges hatályuk miatt. A munkáltatói intézkedések az Mt. 15.§ (4) bekezdésébe ütközőek, így az Mt. 27. § (1) bekezdés alapján semmissek, érvénytelenek. A fenti határozatok a szabályszerű közlés (írásbeli tájékoztatás) időpontjától visszamenőlegesen állapítják meg a korábban már teljesített munkáltatói döntésen alapuló illetményrész részben vagy egészben történő átcsoportosítását. Az alperes határozatai a közlést megelőző időpontra kívántak jogot és kötelezettséget keletkeztetni, amely jogszabályba ütközik. Ezen túlmenően amennyiben a közlést követő időszakra is kihatnak az alperesi határozatok nem közös megállapodáson alapultak, hanem olyan egyoldalú intézkedések, amelyek a korábbi illetménynél kevesebb összegű vagy nem a jogszabályoknak megfelelő összegű illetményt határoznak meg, azaz a fent már kifejtettek szerint szintén jogszabályba ütköznek (Mfv.II.10.448/2017/5., Mfv.II.10.449/2017/4.). Ebben a körben alaptalan az alperesnek a közös megegyezésre történő hivatkozása. A kinevezés módosítások aláírása, azok átvételét igazolja, azonban nem minősül az abban foglalt tartalom elfogadásának és nem minősülnek közös megegyezéssel történő módosításnak. A Kjt. 40.§ (1) bekezdés és a 66.§ (1)-(3) bekezdések összevetéséből nem következik, hogy közvetlenül a garantáltnál magasabb összegű illetmény megállapítása előtt kell a közalkalmazottat minősíteni. Helyes értelmezés szerint mindaddig amíg a jogszabály által elvárt minősítésnek a közalkalmazott megfelel, részére a garantáltnál magasabb összegű illetmény megállapítható.

[50] A beszámítási kifogás körében a Kúria egyetért az eljáró bíróságok bizonyítatlanságra vonatkozó jogi álláspontjával. Ezen túlmenően, már többször kifejtette, hogy a Kjt. 2. § (2) bekezdése alapján, a kollektív szerződés és a közalkalmazotti szabályzat nem lehet jogszabállyal ellentétes. Minthogy a Kjt. eltérésre felhatalmazást nem ad, jogszabályba ütközik, és ezért semmis [Kjt. 2. § (2) bekezdése], a Kollektív Szerződés azon rendelkezése, amely előírja, hogy automatikusan kötelező az illetmény emelése

(Mfv.II.10.460/2015., AB IV/617/2016. határozat).

- [51] Mindezekre tekintettel a felperest a kereseti kérelemben megjelölt, a felülvizsgálati eljárásban nem vitatott összegű illetménykülönbözet és rendvédelmi ágazati pótlékkülönbözet, valamint kamata illeti meg.
- [52] A fentiek alapján a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján az indokolás kiegészítésével hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [53] A pervesztes alperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni a felperes felülvizsgálati eljárási költségeit.
- [54] A le nem rótt 65.200 forint felülvizsgálati eljárási illeték mértékét az Itv. 50.§ (1) bekezdés I. fordulata határozza meg, amelyet az alperest megillető személyes illetékmentességre tekintettel a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam visel.
- [55] A felülvizsgálat lehetőségét a Pp. 271. § 1) pontja zárja ki.
- [56] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2018. június 27.

Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. a tanács elnöke, Dr. Bors Szilvia s.k. előadó bíró, Dr. Stark Marianna s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

bírószági ügyintéző